

Sivan SOTE

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Hytelautakunta 14.9.2023

Kehittämisjohtajan katsaus

Asiakkaille annettava digituki

- Sähköisten palvelujen käyttöön liittyvä asiakkaiden digituen hyvinvointialueen toimintamallista on tehty ensimmäinen versio, jota nyt yhdessä digiyksikön ja muiden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa jatkojalostetaan
- Yhteistyössä maakuntaliiton, kuntien ja digiosallisuus Pohjois-Karjalassa hankkeen kanssa ollaan sopimassa asukkaille annettavan digituen ja siihen liittyvä työnjaon mallista syksyn 2023 aikana
- Asiakkaiden ja asukkaiden palautteen mukaan
 - Sähköisistä palveluista ei tiedetä
 - Turvallinen asiointi ja sähköisen tunnistamisen käyttö on epävarmaa
 - Laite ja/tai yhteydet puuttuvat tai käyttö on haastavaa
 - Tukea palveluiden käyttöön ei ole tai se on hankalasti löydettävissä tai tarvetta ei tunnisteta
- Kyvykkyyshankkeessa kehitettyjen ja pilotoitujen yksikkökohtaisten digisuunnitelmien kautta varmistetaan henkilöstön osaaminen myös asiakkaille annettavan digituen osalta.

Ehkäisevä päihdetyö

- Eheä hanke-hakemus käsitelty tulevaisuuslautakunnassa 24.8.2023 Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote (pohjoiskarjala.net)
 - Kehitetään Pohjois-Karjalassa kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla päihde- ja pelikasvatusta esiopetuksesta 2.asteelle, päihteiden puheeksiottoa kuntien palveluissa ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamisen tukea eri-ikäisille
 - kokonaiskustannusarvio 423 354 €
 - Siun sote on rahoituksen päähakija. Hankkeessa on kaksi osatoteuttajaa Pohjois-Karjalan kansanterveys ry sekä Pohjois-Karjalan syöpäyhdistys ry. Osa Pohjois-Karjalan kunnista on hankkeessa mukana kumppaneina (Heinävesi, Outokumpu, Liperi, Kontiolahti, Lieksa, Nurmes, Kitee, Tohmajärvi, Rääkkylä). Lisäksi Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria ja ammattiopisto Luovi ovat hankkeessa kumppaneina.

Elintapaohjaus

- Työpajayhteistyö Itä-Suomen yliopiston jatkuvan oppimiskeskuksen kanssa, joissa laaditaan elintapaohjauksen toimintasuunnitelma johtamisen ja koordinaation tueksi
- Terveysasemilla elintaparyhmien käynnistäminen menossa, alueellinen tulppakuntoutusmalli pilottina . Tehdään yhteiset raamit toiminnan toteuttamiselle
 - Syksyllä henkilöstölle tarjolla koulutusta (Tulppaohjaaja, ammattilainen elintapamuutoksen tukijana-koulutuskokonaisuus, elintapaverkoston koulutusiltapäivät mm. uniterveys)
- Kuntakohtaiset tapaamiset terveystasemien ja liikuntatoimen toimijoiden kanssa yhdessä POKALI:n kanssa, joissa sovitaan työnjaosta ja konkreettisesta yhteistyöstä , esim. elintaparyhmien toiminta
- Linkkihenkilötoiminnan pilotointi jatkuu vuoden loppuun ja digisotekeskukseen yritetään saada vielä myös kokeilua
- Elintapaverkoston vuosikellon suunnittelu käynnissä vuodelle 2024
 - Talous- ja toimintasuunnittelu hva taholta ?

Ikääntyvät

- Toimintaohjelma hyväksyttävänä ja odottaa toimeenpanoa 😊
- Kotona asumisen tukeminen ja palvelurakenteen keventäminen
 - Asumisen arviointijakso pilotoidaan 1.10 alkaen
- Sosiaalihuoltolain mukaisten prosessien kehittäminen
- Sosiaalihuoltolain mukainen päivätoiminta oppilaitosyhteistyönä jatkuu
 - Myös pilotointeja asumisyksikön yhteydessä olevaan päivätoimintaan läntisellä alueella
- 14.10.2023 ikäihmisten terveystapaaminen Joensuun areenalla!

Järjestöavustukset

- Ohjeen päivitys lokakuun kokouksessa
- Erillinen esitys muissa asioissa

Kaatumisen ehkäisy

Sotkanet tilastot, Pohjois-Karjala

Indikaattori	Alue	2020	2021	2022
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä/10 000 vastaavan ikäistä, ind. 3959	Pohjois-Karjala, lkm	1960	1501	1371
Kuolleisuus tapaturmiin ja putoamisiin/100 000 asukasta, ind. 3973	Pohjois-Karjala, lkm	56	47	
Kuolleisuus tapaturmiin ja putoamisiin 65 vuotta täyttäneillä/100 000 vastaavan ikäistä, ind. 3971	Pohjois-Karjala, lkm	55	43	
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä % vastaavan ikäisestä väestöstä, ind.699	% osuus, koko maa	0,6	0,6	0,7
	% osuus, P-K	0,6	0,5	0,6
	Lukumäärä	281	233	289

- Viestintäkampanja Pohjois-Karjalan kansanterveydenkeskuksen kanssa

Kulttuurihyvinvointi

- Raportoidaan seuraavassa kokouksessa

Lapset ja nuoret

- Sähköinen perhekeskuskehittäminen tarkoitus tuoda päätöksentekoon 10-11/23
- Talousarviovalmistelusta odotetaan raamia, jotta päästään tekemään mahdollista täsmentävää suunnitelmaa
- Perhe- ja sosiaalipalvelut avaavat omaolossa yhteydenottokanavan
- Koulupsykologien rekrytointi on parantunut: keskisellä 15/21 paikkaa täynnä (lisää 5) , läntisellä alueella 4/4 😊 , pohjoiselle alueelle on edelleen vaikea saada psykologeja 2/5 ja eteläisen tilanne on 1,3/2
 - Yhteensä kesälomakauden aikana ja sen jälkeen palkattu 11 uutta psykologia (2 lähtenyt, eli +9)
 - Työnkuvaa on muokattu siten, että tehtävän työn määrä on kohtuullinen ja hyvä esimiestyö turvataan
- Lastensuojeluasiakkaiden määrä (avohuollon ja sijoitetut) nousseet vuodessa 100:lla asiakkaalla
 - ”tyhjistä räjähtävät” lastensuojeluasiakkaat – ei aikaisempaa palvelupolkua
 - Huumeet ja mielenterveyden haasteet asiakkuuksien kasvun takana
 - EHO-jaksot kasvaneet ja avopuolella kuntoutukset -> ostopalvelujen määrä kasvaa
- Edelleen haasteena se, että lasten ja nuorten hoidollisuuden vuoksi ensilinjan työ ei toteudu tarkoituksenmukaisesti !
- terveystalvelujen lasten ja nuorten yhteisasiakasohjaustiimi on aloittanut

Lähisuhdeväkivallan ehkäisy

- Tekijätyön kehittämisen tarpeet tunnistettu
- Koulutussuunnitelma laadittu ja se kytketään osaksi hytekoulutustarjotinta ja organisaation koulutussuunnitelmaa
- Työn koordinoinnin ja ohjauksen rakenne valmis
 - Marak-työryhmä toimii
 - Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä muodostaa tilannekuvaa ja toimeenpanee suunnitelmia
 - Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn ohjausryhmä (ohjaa ja suunnittelee tilannekuvan perusteella toimenpiteitä) kokoontuu marraskuussa ensimmäisen kerran

Mielenterveyden edistäminen

- Tulevaisuuden sotekeskushankkeen tuella toimintamalleja kehittäen on vahvistettu hoitoonpääsyä ja miepänsä osalta hoitotakuu toteutuu 96 % :sti heinä ja elokuun osalta –joillakin alueilla on päästy jopa 100% (hta tehdään arkipäivisin pääosin vuorokauden sisään ja kahden viikon sisään pääsee ensikäynnille)
- Hoito- ja palveluketjuista aikuisten ADHD ja ahdistus ovat valmistumassa syksyn aikana
- Terapianavigaattori käytössä koko Siun sotessa (mikäli asiakkaalla miepänsäoireilua, asiakas ohjataan täyttämään työkalu ja sitten
- Ohjattu omahoito otettu käyttöön, jopa 50 % heistä , joille annettu kolmiportaisen asteikon mukaisesti kevyimmän tason ohjaus ei tarvitse muuta tukea

Kumppanuus ja osallisuus

- Osallisuusvaliokunnan tehtävänä on edistää hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuutta ja vaikuttamista hyvinvointialueen toimintaan. Osallisuusvaliokunta vastaa myös osallisuusohjelman valmistelusta, seurannasta ja arvioi sen toteutumista. Siun sotessa on osallistettu jo aiemmin asiakkaita ja asukkaita ja sidosryhmiä, mutta nyt ensimmäistä kertaa on koottu keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet osallisuustyön suunnittelulle ja onnistumisen arvioinnille. Osallisuusohjelman valmistelun pohjaksi kysyttiin osallisuudesta laajalti asukkailta, henkilöstöltä, luottamushenkilöiltä sekä vaikuttamistoimielimiltä. Siun soten osallisuustyöryhmään on valittu edustajat kaikilta toimialueilta. He lähtevät jalkauttamaan osallisuusohjelmaa asiakas- ja asukasosallisuuden näkökulmasta.
- Osallistu ja vaikuta nettisivulle on kasattu yhteen paikkaan kaikki osallistumisen väylät asiakkaille ja asukkaille. Sivua tullaan vielä laajentamaan jatkossa.
- Sitran Kohti vaikuttavaa asukasosallisuutta hankkeessa pilotoitiin kesällä Polis kysely nuorille mielenterveys- ja päihdeasioihin liittyen. Jalkautuvassa työssä on kartoitettu keskeisiä ilmiöitä, joista osallisuusvaliokunta valitsi tärkeimmiksi: vanhemmuuden ja perheiden haasteet, väkivalta ja kiusaaminen sekä yksinäisyys. Syksyllä toteutetaan Polis kysely nuorille yksinäisyyteen liittyen sekä lapsiperheille vanhemmuuden haasteisiin liittyen. Lisäksi järjestämme 27.10.2023 ilmiötyöpajan lapsiperheiden ja vanhemmuuden tuesta.
- Alueellisiin kumppanuusryhmiin pyydetään kunnilta, elinkeinoelämältä ja seurakunnilta nimeämiset kuntakierroksen jälkeen. Samalla pyydämme kuntia listaamaan olemassa olevat eri yhteistyöryhmät ja verkostot sekä miettimään mitä niiden asioista voisi käsitellä alueellisissa kumppanuusryhmissä ja voidaanko joitain ryhmiä lakkauttaa ja mitkä on ehdottomasti säilytettävä. Kartoitamme myös valtakunnalliset ja alueelliset kyselyt tiedonkeruun oikea-aikaistamiseksi kumppanuusryhmän toiminnan painopisteisiin nähden. Järjestöjen edustajat jo nimetty. Alueelliset kumppanuusryhmät kokoontunevat ensimmäisen kerran marras-joulukuussa.
- Maakunnan hytekoordinaattorit kokoontuvat alueellisesti kartoittaakseen vaikuttavia toimenpiteitä ja mihin pitäisi panostaa jatkossa. Näistä kootaan keskeiset maakunnan tulevaisuuden hyte-painopisteet vietäväksi eteenpäin strategisiin neuvotteluihin.
- Vaikuttamistoimielimet kokontuvat kuukausittain. Toimialueen edustajana lapsi- ja perheasiainneuvostossa on alusta alkaen toiminut Sonja Hartikainen. Vanhusneuvostossa toimialueen edustaja on aloittanut Minna Penttinen ja vammaisneuvostossa Kristiina Räsänen. Tärkeää on muistaa vaikuttamistoimielinten osallistaminen heitä koskevissa asioissa.

ILMIÖTYÖPAJA VANHEMMUUDEN JA PERHEIDEN TUESTA

- **Mikä?** Ilmiötyöpaja
- **Mistä?** Vanhemmuuden ja perheiden haasteet
- **Milloin?** 27.10.2023 klo 9.00
- **Missä?** Joensuussa, paikka ilmoitetaan myöhemmin
- **Miksi?** Konkreettisia toimenpiteitä yhdessä tehtäväksi
- **Kenelle?** Hv-alueen työntekijät, kunnat, järjestöt, seurakunnat, lapsi- ja perheasiainneuvosto, kokemusasiantuntijat, asukkaat.

Lisätietoja: Maarita Mannelin, maarita.mannelin@siunsote.fi
Minna Patama, minna.patama@siunsote.fi

